

Жоел кітабы және Лаодикиялық Жетінші күн адвентистері шіркеуі — Отыз тоғызыншы нөмір

Jeff Pippenger

2026-02-02

Отыз тоғызыншы нөмір

2024 жылғы сыртқы альфа-негіз сынағынан кейін келетін ішкі омега-тасқорым сынағы «қойманың» және қоймада сақталатын «тағамның» анықтамасын талап етеді. Бұл сынақ пайғамбарлық сипатқа ие және оның ішкі әрі сыртқы ақиқат желісі бар. Асыл тастар James White-тың қалдығы ма, әлде олар Құдай Сөзінің ақиқаттары ма? Олар екеуі де.

9/11-де Құдайдың халқы кішкене кітапты жеуге және іргетастар сол кезде қаланған Еремияның ежелгі жолдарына қайта оралуға шақырылды. 9/11-де Аян кітабының он бірінші тарауында Жоханға өлшеу бұйырылғанда, оған екі нәрсені өлшеу бұйырылғаны көрінді. Оған ғибадатхананы да, оның ішіндегі табынушыларды да өлшеу бұйырылды. Оған басқа ұлттардың киелі орынды және әскерді таптап өткен 1,260 жылдың ауласын тыс қалдыру бұйырылды. Киелі орын мен әскер — ғибадатхана және оның ішіндегі табынушылар.

2023 жылы 9/11-де төмен түскен сол періште қайтадан төмен түсіп, Түн ортасындағы айқай туралы хабардың мөрін ашты; ал содан кейін 2024 жылы Римнің бейнесі Миллериттер үшін бұрынғыдай әлі де аянды орнықтыра ма деген сыртқы іргетастық сынақ болды.

Көктегі «ашық терезелер» ғибадатхананың ішкі омега сынағының келуін және «қайтуға» деген шақыруды білдіреді. Бұл сынақ екі нышанды айқындауды талап етеді. Үшінші періште 1844 жылы келгенде, содан кейін 9/11-де тағы да келгенде, Жоханға ғибадатхананы және оның ішіндегі құлшылық етушілерді өлшеу бұйырылды; осылайша 2023 жылы ғибадатхананы және құлшылық етушілерді өлшеуге қатысты пайғамбарлық іс айқындалады. Малахи «қойма» не, ал «тағам» не деген мәселені көтереді. Миллердің түсіндегі осы сұрақтардың дәл өзі: «сандық» не, ал «асыл тастар» не?

Миллердің түсі көктің ашық терезелерін Аян кітабының он тоғызыншы тарауындағы жеңімпаз қауым ақ зығыр киім киіп, Әскерлер Иесінің жасағының ақ аттарына мініп шығатын орын ретінде айқындайды. Ашық терезелер — Малахидегі бата не қарғыс төгілетін орын. Миллердің ашық терезесі — қоқыс шығарылып, асыл тастар қобдишаға жиналатын жер.

Аспанның терезелері туралы алғашқы ишара Нұхтың оқиғасында кездеседі, және сол терезелер ашылғанда, қырық күн және қырық түн жаңбыр жауды. Терезелер ашылған кезде кемеде сегіз жан болды. Қызыл теңіздегі шомылдыру рәсімі Иорданнан өтілгенге дейін созылған қырық жылдық кезбелікті бастады. Кейінірек Мәсіх дәл сол жерде шомылдыру рәсімінен өткенде, Ол қырық күнге шөл далаға айдалды. Ол шомылдыру рәсімі арқылы

бейнеленгеніндей, қайта тірілген кезде, көкке көтерілерінің алдында шәкірттеріне қырық күн бойы тәлім берді.

Жауынгер шіркеу салтанатты жеңімпаз шіркеуге ауысқанда, отыз жастағы Дәуіт патша қырық жыл бойы билік жүргізеді. Жеңімпаз шіркеу пайғамбар, діни қызметкер және патша арқылы бейнеленеді. Жиырма екі жылдық қызметін бастағанда отыз жаста болған пайғамбар Езекиел еді, және ол сол қызметін көктер ашылған кезде бастады.

Отызыншы жылы, төртінші айда, сол айдың бесінші күні, мен Кебар өзенінің бойында тұтқындардың арасында жүргенімде, көктер ашылып, мен Құдайдың аяндарын көрдім. Езекиел 1:1.

Отыз жасында Жүсіп діни қызметкер ретінде билік ете бастады, әрі ол өрши түскен дағдарысты ала келген Исламның шығыс желімен бетпе-бет келді; сол дағдарыс теңізде жатқан айдаһар — Мысырға бір дүниежүзілік үкіметті жүзеге асыруға мүмкіндік берді. Сол дағдарыс кезінде Жүсіп азықты қамбаларға жинады.

2023 жылдың шілде айында айдалада бір дауыс естілді, содан кейін Яһуда руының Арыстаны Түн ортасындағы айқайдың хабарын мөрінен аша бастады. 2024 жылы іргетастық сыртқы альфа сынағы екі топты бөліп шығарды, әрі мөрден ашу үдерісі жалғаса берді. Енді 2026 жылы тағы да екі топты бөліп шығаратын ғибадатхананың ішкі омега сынағы келіп жетті.

Мәсіх Өсиеттің Хабаршысы ретінде көптеген адамдармен өсиетті растаған киелі апта — аула мен Қасиетті орын. 1844 жылғы 22 қазаннан бастап Михаил орнынан тұрғанға дейін (Ол Степан таспен атылған кезде сол киелі аптаның соңында қалай тұрса, дәл солай) — Ең Қасиетті орын. Көктемгі мейрамдар сол киелі аптада орындалды және олар мейрамдардың альфасы болып табылады; ал жетінші ай мейрамдары — бірінші күндегі кернейлер мейрамы, оныншы күндегі Татуласу күні, содан кейін он бесінші күннен жиырма екінші күнге дейінгі шатырлар мейрамы — мейрамдардың омегасы болып табылады.

«Сол сияқты, екінші келуге қатысты ишараттық бейнелер де рәміздік қызметте көрсетілген мезгілде орындалуға тиіс еді. Мұсаның заңы бойынша киелі орынды тазарту, яғни Ұлы Татуластыру күні, яһудилердің жетінші айының оныншы күні өтетін (Леуіліктер 16:29–34); сол күні бас діни қызметкер бүкіл Исраил үшін татуластыру рәсімін жасап, осылайша олардың күнәларын киелі орыннан аластатқаннан кейін, сыртқа шығып, халыққа бата беретін. Сондықтан біздің ұлы Бас Діни Қызметкеріміз Мәсіх те күнә мен күнәкарларды жою арқылы жерді тазарту үшін және Өзін күтіп тұрған халқына өлместік беру үшін көрінеді деп сенілді. Жетінші айдың оныншы күні, Ұлы Татуластыру күні, киелі орынды тазарту уақыты, 1844 жылы қазанның жиырма екінші күніне сәйкес келгендіктен, Иеміздің келу уақыты деп қабылданды. Бұл бұған дейін келтірілген 2300 күннің күзде аяқталатыны туралы дәлелдермен үйлесетін, сондықтан бұл қорытынды теріске көнбестей болып көрінді.»

«Матай 25-тегі астарлы әңгімеде күту мен қалғып ұйықтау кезеңінен кейін күйеу жігіттің келуі суреттеледі. Бұл жаңа ғана пайғамбарлықтан да, рәміздік үлгілерден де

келтірілген дәлелдерге толық сәйкес еді. Олар өздерінің шынайылығына берік сенім ұялатты, әрі “түн ортасындағы айқай” мыңдаған сенушілер арқылы жария етілді.

«Тасқын толқыны іспетті бұл қозғалыс бүкіл елді шарпып өтті. Ол қаладан қалаға, ауылдан ауылға, әрі шалғайдағы қыстақтарға дейін жетті, ақыры Құдайдың күтіп отырған халқы толықтай оянды. Бұл жариялаудың алдында фанатизм, көтеріліп келе жатқан күннің алдында ерте қырау еріп кеткендей, ғайып болды. Сенушілер өздерінің күмәні мен абыржуын сейілтіп, үміт пен батылдық жүректерін жандандырғанын көрді. Бұл іс Құдай Сөзі мен Рухының тізгіндеуші ықпалынсыз болатын адамдық қозу әрдайым тудыратын әлгі шектен шығушылықтардан ада болды. Ол сипаты жағынан ежелгі Израилде Оның қызметшілері арқылы келген әшкерелеу хабарларынан кейін болатын өздерін қорлау және Жаратқан Иеге қайта оралу кезеңдеріне ұқсас еді. Ол барлық дәуірлерде Құдай ісін айқындайтын белгілерді танытты. Онда ессіз шаттық аз болды; қайта, жүректі терең зерттеу, күнәні мойындау және дүниеден безу басым еді. Жаратқан Иемен кездесуге даярлану — қиналысқа түскен рухтардың басты жүгі болды. Табандылықпен жасалған дұға және Құдайға еш бүкпесіз бағышталу болды». Ұлы күрес, 400.

Көктемгі мейрамдар қасиетті аптада орындалды, ал ерте немесе альфа жаңбыры сол кезде Елуінші күн мейрамында төгілді; осылайша ол күзгі мейрамдардағы кейінгі жаңбырдың төгілуін бейнелейді. Сол көктемгі мейрамдар Леуіліктер 23-тараудың бірінші аятынан жиырма екінші аятына дейін баяндалған. Күзгі мейрамдар 23-тен 44-ке дейінгі аяттарда берілген. 2300 жыл сені 1844 жылға жеткізеді. Көктемгі мейрамдарға жиырма екі аят және күзгі мейрамдарға жиырма екі аят. Жиырма үшінші тарауда жиырма екі аяттан тұратын екі топ бар.

Кернейлер мерекесі он күннен кейін соттың болатыны туралы ескерту еді, ал Шатырлар мерекесі Күнәлардан Тазару күнінде кешірілген күнәлар үшін қуаныш мейрамы болатын. Мерекеден кейінгі сенбі күні мен сегізінші күн жердің мыңжылдық сенбілік тыныштығын бейнелейді.

Бірақ, сүйіктілер, мына бір нәрсені назардан тыс қалдырмаңдар: Иеміздің алдында бір күн мың жылдай, ал мың жыл бір күндей. 2 Петір 3:8.

Бірінші періште соттың ашылуын жариялады, әрі сол пайғамбарлық деңгейде 1798 жыл, яғни Даниялдың «ақыр заман» деп атаған кезеңі, кернейлер мейрамының орындалуы болып табылады; бірақ 1840 жылдың 11 тамызында 1798 жылғы бірінші періштенің мөрі ашылған хабары екінші қасірет туралы пайғамбарлықтың орындалуы арқылы күшке енді. Ислам сот күнінің жақындап келе жатқанын жариялайтын кернейлер мейрамының ескертуінің бір бөлігі болып табылады.

Көруге даяр болғандар үшін кернейлер мен шатырлар жөніндегі күзгі мейрамдар альфа мен омега мейрамдарын бейнелейді, ал олардың ортасында үкім бар. Бұл мейрамдардың Леуіліктер жиырма үшінші тарауында көрсетілуі кездейсоқ емес. Жиырма үш — татуластырудың нышаны. Алғашқы мейрамның жетінші айдың бірінші күніне белгіленуі

және соңғы мейрамның жиырма екінші күні аяқталуы да кездейсоқ емес. Кернейлер мейрамы — еврей әліпбиінің бірінші әрпі, Татуласу күні — ортаңғы әріп, ал шатырлар мейрамы — еврей әліпбиінің жиырма екінші әрпі.

Леуіліктің жиырма үшінші тарауының 23-тен 44-ке дейінгі аяттары — «ақиқаттың қаңқасы» аясында орналасқан жиырма екі аят. Ортадағы оныншы күн сынақты білдіреді, өйткені он саны — сынақтың нышаны, ал Күнәні өтеу күні — жоғалғандардың бүлігінің тіркеліп, шешілетін орны, әрі сол бүлік еврей әліпбиінің он үшінші әрпімен бейнеленеді. Еврей тіліндегі «ақиқат» сөзінің ортаңғы әрпі — он үшінші әріп, және ол жетінші айдың оныншы күнімен сәйкеседі; әрі белгітас ретінде ол еврей әліпбиі мен сол нақты күннің пайғамбарлық сипаттарына ие. Онға он үшті қосқанда жиырма үш болады. Жетпіс — 10 бен 7-нің көбейтіндісі, ал жетінші айдың оныншы күні де жетпіске теңестіріледі, бұл — рақым мерзімінің аяқталуының нышаны.

Сонда Петір Оған келіп: «Ием, бауырым маған қарсы күнә жасаса, мен оны неше рет кешіруім керек? Жеті ретке дейін бе?» — деді. Иса оған: «Саған жеті ретке дейін демеймін, қайта, жетпіс рет жетіге дейін», — деді. Матай 18:21, 22.

Ежелгі Израил үшін төрт жүз тоқсан жыл белгіленіп бөлініп қойылды. Бұл жылдар екі мың үш жүз жылдан бөлініп алынды және жетпіс апта ретінде бейнеленді; осылайша Иса сынақ мерзімінің шегі төрт жүз тоқсан жыл екенін, ал оның Даниялдың тоғызыншы тарауында «жетпіс» апта арқылы көрсетілгенін анықтады.

Жетпіс апта сенің халқың мен сенің киелі қалаң үшін белгіленген: қылмысты тәмамдау, күнәға ақырын келтіру, заңсыздық үшін татуластыруды жүзеге асыру, мәңгілік әділдікті орнату, аян мен пайғамбарлықты бекіту және Ең Киеліні майлау үшін. Даниял 9:24.

«Кесіліп тасталды» деп аударылған еврей сөзі Ескі Өсиетте тек осы аятта ғана қолданылады, әрі оның мағынасы — «белгіленген» немесе «жарлық етілген». Бұл, әдетте «кесіліп тасталды» деп аударылатын, Жаратылыс кітабының он бесінші тарауында Ыбырамның келісімнің алғашқы қадамында құрбандықтарды бөліп кесуіне негізделген сөзден өзгеше. Израилге сынақ мерзімі ретінде төрт жүз тоқсан жыл берілетіні, содан кейін олардың Құдайдың келісім халқы ретінде кесіліп тасталатыны «белгіленген» әрі «жарлық етілген» болды. Мұнда екі түрлі «кесіліп тасталу» бар: бірі — жетпіс саны арқылы үлкенірек бір саннан «кесіліп алынған» сынақ мерзімін білдіреді; ал Жоелдің «жаңа шарабы» олардың аузынан «кесіліп тасталғанда», сынақ мерзімі жабылады. Жетпіс — сынақ мерзімінің жабылуын білдіреді.

Күзгі мейрамдарда иврит тіліндегі «ақиқат» сөзінің үш қадамы бар. Күзгі мейрамдар Леуіліктер 23:23-тен басталады, Татуласу күнінің ортаңғы межелік нүктесі — оныншы күн және он үшінші әріп, бұл 23-ке сәйкес келеді, ал Шатырлар мейрамы жиырма екінші күні аяқталады, содан кейін мейрамнан соң келетін ұлы сенбі болады, әрі осы үзінді 23:44-пен аяқталады.

Леуіліктер — леуілік діни қызметті білдіреді. Көктемгі мейрамдар 23:1–22-та көрсетілген, ал күзгі мейрамдар 23:23–44-та көрсетілген. Көктемгі мейрамдар жиырма екі аятпен берілген, ал еврей әліпбиі жиырма екі әріптен тұрады. Күзгі мейрамдар да жиырма екі аятта баяндалған. Кернейлер мейрамы Татуласу күніндегі соттың жақындап келе жатқанын жариялайды. Содан кейін Шатырлар мейрамы жеті күнге созылады, ол жетінші айдың жиырма екінші күні аяқталады. Сол жеті күннің алғашқысы рәсімдік сенбі болды, сегізінші күн де сондай болды; ол жеті күндік мейрамнан кейінгі күн еді. Бірінші және сегізінші күн сегізінші күнді жетіден болатын сегізіншінің нышаны етеді.

Исраил ұлдарына айт: осы жетінші айдың он бесінші күні — Жаратқан Иеге арналған жеті күндік Күркелер мейрамы. Бірінші күні қасиетті жиын болсын; сол күні ешқандай құлдық жұмыс істемеңдер. Жеті күн бойы Жаратқан Иеге өртелетін құрбандық ұсыныңдар; сегізінші күні сендер үшін қасиетті жиын болсын, әрі Жаратқан Иеге өртелетін құрбандық ұсыныңдар: бұл — салтанатты жиын; сол күні ешқандай құлдық жұмыс істемеңдер. ... Сондай-ақ жетінші айдың он бесінші күні, жердің өнімін жинап болған соң, Жаратқан Иеге жеті күн мейрам өткізіндер: бірінші күні демалыс күні болсын, сегізінші күні де демалыс күні болсын. Леуіліктер 23:34–36, 39.

Сегізінші күнгі салтанатты сенбі Күркелер мейрамынан кейін келетін мыңжылдықтың Сенбісін білдіреді. Ежелгі Исраилдің қырық жыл бойы шөл далада қаңғып жүруі Күркелер мейрамы күндерінде күркелерде тұру арқылы еске алынады, әрі бұл тек соңғы жауынның төгілуін ғана емес, сондай-ақ Жақыптың қасіретке түсетін уақытын да бейнелейді; сол кезде періштелер Құдайдың адалдарын қорғау үшін төбелер мен тауларға бастап апарған.

«Қасірет уақытында біз бәріміз қалалар мен ауылдардан қашып шықтық, бірақ әулиелердің үйлеріне семсермен кірген зұлымдар бізді қуды. Олар бізді өлтіру үшін семсер көтерді, бірақ ол сынып, сабан тәрізді дәрменсіз күйде жерге түсті. Сонда бәріміз құтқарылу үшін күндіз-түні жалбарындық, және сол зар Құдайдың алдына көтерілді. Күн шықты, ал ай орнында тоқтап тұрды. Ағын сулар ағуын тоқтатты. Қара қалың бұлттар көтеріліп, бір-бірімен соқтығысты. Бірақ орныққан салтанаттың бір ашық кеңістігі болды, сол жерден көптеген сулардың шуылындай Құдайдың даусы шығып, көк пен жерді сілкіндірді. Аспан ашылып-жабылып, аласапыран күйге түсті. Таулар желдегі қамыстай шайқалып, жан-жағына жырым-жырым тастарды шашты. Теңіз қазандай қайнап, құрлыққа тастар атты. Құдай Исаның келетін күнін және сағатын айтқанда, әрі Өз халқына мәңгілік келісімді жария еткенде, Ол бір сөйлем айтты да, сөздер жер жүзіне таралып жатқанда, аялдап тұрды. Құдайдың Исраилі көздерін жоғары қадап, Ехобаның аузынан шығып, ең күшті күн күркірінің гүріліндей жер жүзіне тараған сөздерді тындап тұрды. Бұл аса үрейлі салтанатты сәт еді. Әрбір сөйлемнің соңында әулиелер: “Даңқ! Аллилуйя!” — деп айқайлады. Олардың жүздері Құдайдың даңқымен нұрланып тұрды; және олар Мұсаның Синайдан түскендегі жүзі сияқты сол даңқпен жарқырады. Зұлымдар даңқтың себебінен оларға қарай алмады. Ал Құдайды қастерлеп, Оның сенбісін қасиетті сақтағандарға шексіз батасы жарияланған кезде, Аңның үстінен және оның Мүсінінің үстінен ұлы жеңіс айқайы көтерілді.»

«Сонда жер тынығуға тиіс болған мерейтой жылы басталды». Review and Herald, 1851 жылғы 21 шілде.

Иса қайта оралады, сонда жер жетінші жылғы жердің Демалыс күні мен мерейтой арқылы алдын ала бейнеленгендей, бір мың жыл бойы тынығады. Леуіліктер 23-тараудың үшінші аятында адам үшін жетінші күнгі Демалыс күні жетімен байланысты сегізіншісімен аяқталатын осы тарауға кіріспе ретінде көрсетілген; бұл жердің тынығуы үшін белгіленген жетінші жылдық Демалыс күнін білдіреді.

Жаратқан Ие Мұсаға тіл қатып былай деді: «Исраил ұрпақтарына сөйлеп, оларға айт: Жаратқан Иенің мейрамдары туралы, сендер оларды қасиетті жиналыстар деп жариялауға тиіссіндер; міне, бұлар — Менің мейрамдарым. Алты күн жұмыс істелсін; ал жетінші күн — тынығу сенбісі, қасиетті жиналыс; ол күні ешқандай жұмыс істемендер: барлық қоныстарыңда бұл — Жаратқан Иенің сенбісі». Леуіліктер 23:1–3.

Жиырма үшінші тараудың альфасы — жетінші күнгі сенбі, ал тараудың омегасы — жердің бос қалатын мың жылы; бұл жер үшін арналған жетінші жылдық сенбі және мерейтой арқылы бейнеленген. Тараудың альфасы жетінші күнгі сенбіден басталып, жиырма екінші аятта аяқталатын көктемгі мейрамдар болса, ал тараудың омегасы жетінші айдың жиырма екінші күні аяқталады, одан кейін жердің жетінші жылдық сенбісін білдіретін сегізінші күнгі салтанатты сенбі келеді.

Бірден жиырма екінші аяттарға дейін Мәсіхтің көктегі Бас Діни Қызметкер ретінде қасиетті орында атқаратын қызметін білдіреді; жиырма үшінші аяттан қырық төртінші аятқа дейін Оның Ең Қасиетті Орындағы қызметін білдіреді. Леуіліктер кітабы діни қызметкерлердің рәмізі болып табылады және ол Мәсіхтің Бас Діни Қызметкерлік қызметін бейнелейді. Жетінші күннің альфа сенбісі жаратылысқа дейін созылады, ал жетінші жылдың омега сенбісі жаңадан жаратылған Жерге дейін жетеді. Леуіліктердің жиырма үшінші тарауы тарихи тұрғыдан жаратылыстан қайта жаратылуға дейінгі аралықты қамтиды.

Пайғамбарлық хабардың қуанышы не ұяты — Түн ортасындағы айқай хабарына ие болғандардың не соның жалған түріне ие болғандардың нышаны. Бұл ақиқат баяндауға енгізілмейінше, ұятты туындататын мәселе назардан тыс қалады. Шынайы майға ие болғандар бұл жайтты көзден таса етпейді. Қуаныш күнәлары аластатылғандар арқылы бейнеленеді, әрі олар Күркелер мейрамын тойлап жүргендер арқылы көрсетіледі.

Сөз тәнге айналып, арамызда тұрды; әрі біз Оның ұлылығын — Өкеден келген жалғыз Туғанның ұлылығы секілді ұлылықты — көрдік; Ол рақым мен шындыққа толы еді. Жохан 1:14.

«Тұрды» деп аударылған грек сөзі «шатыр тігу» дегенді білдіреді. Иса тәнге еніп, арамызда шатыр тікті. Ол біздің адамдық болмысымызды, біздің киелі шатырымызды, күркемізді, лашығымызды, тәнімізді Өзіне қабылдады. Петір мұны былай деді:

Иә, меніңше, осы шатырда тұрғанымша, еске салу арқылы сендерді ояту орынды; өйткені біздің Иеміз Иса Мәсіх маған көрсеткеніндей, жуық арада осы шатырымды

шешіп тастауым керек екенін білемін. 2 Петір 1:13, 14.

Пауыл мұны былай деді:

Өйткені біз білеміз: егер осы шатыр іспетті жердегі үйіміз бұзылса, көктерде мәңгілікке арналған, қолмен жасалмаған, Құдайдан болған бір ғимаратымыз бар. Өйткені осының ішінде біз ыңырысып, көктен болатын үйімізді киінуді қатты аңсаймыз; егер киінген болсақ, жалаңаш табылмаймыз. Өйткені осы шатырда жүрген біздер жүк астында ыңырысып жүрміз; шешінуді емес, қайта киінуді қалаймыз, сонда өлімшілдік өмірге жұтылып кетсін. 2 Қорынттықтарға 5:1–4.

Киіз үйлер мейрамы аспанның терезелері ашылған кезде жүзеге асатын жүз қырық төрт мыңның мөрленуінің нышаны болып табылады. Жүз қырық төрт мыңның күнәлары аластатылған кезде, Киелі Рух жеңімпаз қауымның үстіне өлшеусіз төгіледі. Жүз қырық төрт мың үшін сот аяқталады да, мөрленгендер Киелі Рухтың құдіретімен, Киіз үйлер мейрамында бейнеленгеніндей, үшінші періштенің қатты даусын жариялауға шығады.

Біздің тәніміз — ғибадатхана, әрі шатыр, яғни киелі шатыр. Киелі шатырлар мейрамын тойлау үшін Иерусалимге жиналғандар өз күнәларының өшірілгенін тойлап жатқан еді. Мұса шөл далада киелі шатырды тұрғызу үшін пайдаланылды, ал соңындағы Киелі шатырлар мейрамы шөл даладағы күркелерде тұру арқылы аталып өтілді, өйткені Иса әрдайым ақырды бастауымен бейнелейді.

Сондықтан, көктегі шақыруға ортақ киелі бауырластар, мойындауымыздың Елшісі әрі Бас Діни Қызметкері — Мәсіх Исаға назар аударыңдар; Ол Өзін тағайындаған Құдайға адал болды, Мұса да бүкіл Оның үйінде адал болғанындай. Өйткені үйді тұрғызған адамның үйдің өзінен артық құрметі болатыны сияқты, Бұл Кісі де Мұсадан гөрі зор даңққа лайық деп саналды. Себебі әрбір үйді біреу тұрғызады; ал бәрін тұрғызған — Құдай. Мұса шынында да бүкіл Оның үйінде қызметші ретінде адал болды, кейінірек айтылатын нәрселерге куәлік ету үшін; ал Мәсіх — Өз үйінің үстінен Ұл ретінде. Егер үмітіміздің батылдығы мен мақтанышын ақырына дейін берік ұстасақ, біз — Оның үйіміз. Еврейлерге 3:1–6.

Құдай киелі шатыр-ғибадатхананы тұрғызу үшін пайдаланған адал қызметші Мұса болды, бірақ Бас діни қызметкер әрі Елші ретінде Мәсіхтің қызметші Мұсадан даңқы артық. Мұсаның киелі шатыр-ғибадатханасынан бастап, Сүлейменнің ғибадатханасына, Ирод қырық алты жыл бойы қайта жөндеген ғибадатханаға, 46 хромосомасы бар адам ғибадатханасына және 1798 жылдан 1844 жылға дейінгі Миллерит ғибадатханасына дейінгі әрбір үйдің бәрін Құдай салды. Ғибадатханалардың әртүрлі көріністерінің пайғамбарлық желісінде, ол Едем бағында басталып, содан кейін күнәдан соң Бағдың қақпасында, одан кейін топан судан соң құрбандық үстелдерінде Мұсаға дейін жалғасады; үш негізгі белес — Мұса, Мәсіх және жүз қырық төрт мың.

Мұса мен Мәсіх ежелгі Израилдің альфасы мен омегасын бейнелейді, әрі екеуі бірге адамзат пен Құдайлықтың қосылысын білдіреді; бұл қосылыс сондай-ақ жүз қырық төрт мың арқылы да бейнеленеді. Үшінші періште келген кезде, Аян кітабының он бірінші тарауында,

Жоханға ғибадатхананы өлшеу бұйырылады, ал сол бір періште 9/11-де келгенде, Жоханға ғибадатхананы қайтадан өлшеу бұйырылады. Екі жағдайда да оған 1,260 күндік сыртқы ауланы қалдыру айтылған. 2023 жылы сол бір періште келді, енді Құдай халқы ғибадатхананы өлшеуге шақырылып отыр. 1,260 күн, немесе үш жарым күн, 2023 жылы аяқталды, әрі сол сәттен бастап жексенбілік заңның дәл алдындағы уақытқа дейін ғибадатхана көтеріліп тұрғызылуға тиіс. 2024 жыл іргетастың қалануын белгіледі, әрі онда аянды бекітетін нышанның Миллер жасаған айқындауын теріске шығарып, “болмашы істердің күнін менсінбеген” топ ретінде бүлік көрініс тапты.

Сондай-ақ Жаратқан Иенің сөзі маған келіп, былай деді: «Осы үйдің іргетасын Зоробабелдің қолдары қалаған; оны оның қолдары тағы да аяқтайды; сонда Әскерлер Иесі Жаратқан Иенің мені сендерге жібергенін білетін боласындар. Өйткені болмашы бастамалар күнін кім менсінбей қарады? Себебі олар қуанып, Зоробабелдің қолындағы тіктеуішті, сол жетеуімен бірге, көреді; олар — бүкіл жер жүзін шарлап жүретін Жаратқан Иенің көздері». Зәкәрия 4:8–10.

Римнің аянды орнықтыратыны жөніндегі Миллердің айқындауын теріске шығару — іргетастарды теріске шығару, әрі бұл «болмашы істердің күнін менсінбеу» болып табылады. Миллерит қозғалысы бірінші және екінші періштелердің альфа-қозғалысы болды, ал жүз қырық төрт мыңның қозғалысы — үшінші періштенің омега-қозғалысы. Ол альфадан жиырма екі есе қуаттырақ. Осы пайғамбарлық мағынада Миллерит қозғалысының іргетастары «болмашы істердің күні» болып табылады. Хабаққұқтың екі кестесінде бейнеленген қандай да бір іргетастық шындықты менсінбеу — өлу деген сөз, өйткені Даниял 11-тараудың он төртінші аятында орнықтырылған аян — Сүлеймен айқындаған сол аяанның өзі.

Аян жоқ жерде халық бұзылады; ал заңды сақтайтын адам бақытты. Нақыл сөздер 29:18.

Тәжтас жөніндегі аян ғажайып, өйткені ол іргетастың бұрыш тасы да тәжтас екенін, бірақ жиырма екі есе көбірек күшпен екенін айқындайды. 2024 жылдың альфа іргетастық сынағы — сыртқы зияткерлік мөрлеу хабары, ал 2026 жылдың омега ғибадатхана сынағы — ішкі рухани мөрлеу хабары. Бірі аңның бейнесі мен таңбасын, ал екіншісі Құдайдың бейнесі мен таңбасын айқындайды. Сол омега ішкі сынақ соңғы күндердегі оқиғалардың мәнмәтінінде анықталуға тиіс Миллердің түсіндегі екі нышан арқылы бейнеленген. Қойма деген не? Ал азық деген не?

Бұл мәселелерді келесі мақалада жалғастырамыз.

Исаның заманындағы яһудилердің некесі, көп жағдайда айлар бойына не бір жылға созылып, үш негізгі кезеңде жүзеге асатын. Бірінші қадам — атастыру деп аталатын заңды неке; осы сәтте неке заңды түрде бекітілетін, бірақ қалыңдық пен күйеу жігіт бөлек қалатын, ал күйеу жігіт қалыңдығына орын дайындау үшін әкесінің үйіне қайтып баратын. Міне, сондықтан да Мәриям Жүсіппен бірге тұрмағанға дейін-ақ Жүсіптің әйелі деп аталды. Осы кезеңдегі опасыздық неке адалдығын бұзу деп есептелетін.

Күту мерзімі белгісіз еді және ол күндерге, апталарға не айларға созылуы мүмкін болатын. Бұл белгісіздік астарлы әңгіменің ажырамас маңызды бөлігі болып табылады. Қалыңдықтың пәктігін растау үшін, әкесі бір жылға дейін күтуі мүмкін еді. Күйеужігіт өз қайтып келуінің нақты күнін де, сағатын да жарияламады, өйткені оның қашан болатынын шешу — әкесінің еркінде еді; сондықтан қалыңдық тойдың болатынын білді, бірақ қашан болатынын білмеді. Бұл белгісіздік әдейі сақталды, әрі әке күйеужігітке барып, қалыңдығын алып келуді бұйырғанға дейін, іске қатыстының бәрі кешеуілдеп тұрды.

Әкесі: «Барып, қалыңдығыңды алып кел», — дегенде, күйеу жігіт түнде достарымен бірге айқайлап, керней тартып келетін. Бұл әрдайым түнде болатын, өйткені Исраил жерінде күннің ыстығында, қинап жіберетін аптапта, алыс жол жүруден сақтану қажет еді. Алау мен май керек болатын, себебі көшеде шамдар жоқ еді, әрі шеру бірнеше сағатқа созылуы мүмкін еді. Ежелгі еврей некелерінде шерулер кезінде жарияланатын ғұрыптық сөзбе-сөз үндеу: «Міне, күйеу жігіт келе жатыр!» — болатын.

Мысалдағы қыздар (қалыңдық жолдастары) кез келген әйелдер емес еді; олар қалыңдықтың қасындағы күтушілер болып, онымен бірге күтіп тұрған, шеруге қосылады деп күтілетін және қай сағатта болса да дайын болуға, сондай-ақ күйеу жігіттің үйіне апарар жолды жарықтандыру үшін өз майларын алып жүруге міндетті болған. Шырақтар тез жанып таусылатын, сондықтан жол ұзаққа созылып кетуі мүмкін болған жағдайда, артық май алып келу қажеттілік еді. Майды ортақтасып бөлісу болған жоқ.

Ежелгі шеру мен неке рәсімінде кешігу қалыпты нәрсе болған және мәдени тұрғыдан мәселе саналмаған. Кешігулер күтілетін, ал ұйықтап қалу да қалыпты еді. Айырмашылық ұйықтауда емес, сергектікте емес, дайындықта. Ақылсыз қыздар дана қыздар сияқты кешігу болатынын ескеріп, соған алдын ала қамданбады. Заңды атастырудан некенің толық жүзеге асуына дейінгі кезең бір жылға дейін созылуы мүмкін болғандықтан, бұл мерзімде бәрі де ұйықтайтын еді.

Шеру күйеу жігіттің үйіне жеткен соң, неке тойы басталды да, есік біржола жабылды, әрі кешігіп келгендер кіргізілмеді. Бұл қатыгездік емес еді — бұл дәстүр болатын, өйткені есік жабылғаннан кейін келіп, қаққан кез келген адам олардың шерудің құрамында болмағанын білдіретін.

Иса бейнелі суреттеуді ойдан шығарып тұрған жоқ еді, әрі Ол бұл астарлы әңгіменің түсіндірмесін, Өзі жиі істейтіні сияқты, берген жоқ. Оған түсіндірме беру қажет те емес еді, өйткені осы мәдени сипаттардың бәрі Оның тыңдаушыларына толық түсінікті болатын. Иса абстракцияны емес, Шығыстағы нақты неке рәсімін көрсетіп тұрған еді.

Бұл егжей-тегжейлер еврей куәлігінің негізінде, сондай-ақ Рим және грек дәуірлерінің тарихшыларының жазбаларында толық расталады.

Мишна (б.з. II ғасыры, бірақ б.з. 70 жылына дейінгі Ғибадатхана дәуірінің салт-дәстүрлерін сақтаған)

Талмуд (кейінгі жинақ, бірақ ертеректегі тәжірибеден дәйексөз келтіреді)

Иосиф Флавий (I ғасырдағы еврей тарихшысы)

Раввиндік неке литургиясы және құқықтық талқылаулар

Яһудеяның грек-римдік бақылаушылары

Иосиф Флавий реттелген «неке жөніндегі нұсқаулық» бермейді, бірақ оның жорамалдайтын құқықтық әрі мәдени егжей-тегжейлері Мишна мен Талмудтағы сипаттамалармен дәлме-дәл сәйкес келеді. Негізгі дереккөз — Мишна.

Бұл астарлы әңгіме I ғасырдағы яһуди тыңдаушысына соншалықты қатты әсер етті, өйткені Матай 25-тағы еш нәрсе түсіндіруді қажет етпейтін. Түн ортасында келу қалыпты жағдай еді, шамдар мен май айқын қажеттілік болатын, ал заңды неке қиюға арналған атастыру мен түн ортасындағы шеру арасындағы кідіріс күтілетін нәрсе еді, әрі жабылған есік те қалыпты тәртіп болатын! Сыртта қалған қыздар ұятқа қалды, және Иса дәуіріндегі яһуди аудиториясы үшін ақылсыз қыздың ұяты мүлде орынды еді. Жоралғыны толық білетін Иса тыңдаушылары ақылсыз қыздарға ешқандай жанашырлық танытпас еді, өйткені шеруге қатысуға шақырылған кез келген қыз үшін дайындық жасау — бұл мүлде бұлжымас жауапкершілік екенін жұрттың бәрі білетін. Бұл шындықтар яһуди аудиториясы үшін соншалықты айқын болғандықтан, Исаға астарлы әңгіменің ешқандай түсіндірмесін берудің қажеті болмады.